

EUROPEJSKIE

DNI MOJA DROGA

DZIEDZICTWA

12-13 / 19-20.09

INFORMATOR

województwo wielkopolskie

województwo wielkopolskie

miejsowości biorące udział w EDD 2020

Dąbie → 5
Grzybowo → 6-7
Kalisz → 8-12
Kłodawa → 13
Leszno → 14-17
Lipka → 18-20
Moszczanka → 21
Poznań → 22-23
Skrzebowa → 24
Śmigiel → 25-26

Szanowni Państwo,

Przed nami kolejna edycja Europejskich Dni Dziedzictwa – wspólnej inicjatywy Unii Europejskiej i Rady Europy mającej na celu promocję lokalnych zabytków, kultury i tradycji. Polska aktywnie uczestniczy w obchodach już od 1993 roku, a grono przyłączających się podmiotów sukcesywnie wzrasta. Bogatą ofertę kulturalną oferują instytucje państwowe, jednostki samorządu terytorialnego, organizacje pozarządowe czy lokalne stowarzyszenia. Przygotowywane wydarzenia z roku na rok cieszą się coraz większą popularnością, czego wyrazem jest rosnąca liczba uczestników.

W 2020 roku Europejskie Dni Dziedzictwa spędzimy nieco inaczej niż w latach poprzednich ze względu na pandemię koronawirusa i konieczność dostosowania się do nowej rzeczywistości, część wydarzeń została przygotowana formie on-line.

Tegoroczne obchody, podobnie jak i w zeszłym roku, wpisują się w założenia Programu Wieloletniego NIEPODLEGŁA na lata 2017-2022, upamiętniającego 100. rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości. Hasło przewodnie „Moja Droga” koresponduje ze stuleciem Bitwy Warszawskiej 1920 r., uznawanej za jedną z najważniejszych bitew świata. Kierunki naszych dróg wyznaczały myśli naszych przodków o wolnej i niepodległej Polsce, którzy nie szczędzili krwi i trudów, by nasz kraj powrócił na mapę Europy. Polskie Państwo czci tę rocznicę nieprzypadkowo, to bardzo ważne wydarzenie, które kształtowało polską tożsamość, polską mentalność, nasze myślenie, system wartości, naszą świadomość historyczną, tożsamościową, kulturową i państwową. Odzyskując niepodległość po 123 latach musieliśmy stanąć do obrony niepodległości i zdaliśmy egzamin. Wielkie zwycięstwo Narodu Polskiego w starciu cywilizacyjno-ideologicznym było wydarzeniem wielowymiarowym.

W 2020 roku Europejskie Dni Dziedzictwa spędzimy nieco inaczej niż w latach poprzednich ze względu na pandemię koronawirusa i konieczność dostosowania się do nowej rzeczywistości, część wydarzeń została przygotowana formie on-line.

Okazało się, że potrafiliśmy być razem ponad podziałami, aby obrać wspólną drogę ku niepodległości. Przy okazji tak

znakomitego jubileuszu warto pamiętać, że są to ponadczasowe wartości o wielowymiarowym kontekście.

Wydarzenia przygotowane dla Państwa przez organizatorów przybliżają losy małych ojczyzn, bohaterów tych ziem i ich postaw. Specjalne wykłady, spacer, ekspozycje, słuchowiska czy rajdy, umożliwiają świadome współuczestnictwo w kulturze w nowej atrakcyjnej formie. Zachęcam do zapoznania się z bogatą ofertą i wybraniem swojej drogi do Europejskich Dni Dziedzictwa.

Jarosław Sellin

Wiceminister Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Szanowni Państwo,

dziedzictwo kulturowe Wielkopolski to nie tylko potencjalne miejsca związane z Chrystem Polski i początkami naszej państwowości. To także zjawiska daleko wykraczające poza działalność znakomitych instytucji, dla których Samorząd Województwa Wielkopolskiego jest organizatorem: Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy ze swymi rezerwatami archeologicznymi w Gieczu i Grzybowie czy Muzeum Okręgowe w Lesznie, które w tegorocznych Europejskich Dniach Dziedzictwa zaprezentuje wiele nietuzinkowych spotkań z historią.

Tegoroczna odsłona Europejskich Dni Dziedzictwa jest szczególna. Czas pandemii nie sprzyja wyjściom z domu do zamkniętych przestrzeni sal, muzeów czy świetlic, a kontakty samych uczestników są ograniczone i przebiegają z zachowaniem stosownego dystansu. Pomimo tych bezprecedensowych utrudnień, zapraszam wszystkich do Dąbia, Grzybowia, Kalisza, Kłodawy, Leszna, Lipki, Moszczanki, Poznania, Skrzewowej czy Śmigła. Odbędą się tu konferencje, wykłady, prezentacje, konkursy, warsztaty, a także gra miejska, wycieczka oraz koncert. Tematyka, która ujęta zostanie w tych różnorodnych formach, jest bardzo rozległa i ciekawa: będą tu podjęte między innymi zagadnienia związane z wielokulturowością, archeologią, urbanistyką, sztuką, techniką, religią, a także życiem codziennym. Wszystko to oczywiście zaprezentowane zostanie w rozmaitych kontekstach historycznych.

Europejskie Dni Dziedzictwa pokazują co roku, że poprzez zgłębianie wielu różnych zagadnień z przeszłości, lepiej rozumiemy współczesność. Mam nadzieję, że pomimo trudnego czasu, również tegoroczna edycja będzie zachęcała do poznawania historycznego dziedzictwa, a organizatorów poszczególnych wydarzeń skłoni do kreowania coraz ciekawszych propozycji, które zaowocują w przyszłości rozwojem historycznej wiedzy, i spoglądania na czasy obecne w szerszej, dziejowej perspektywie.

Marek Woźniak

Marszałek Województwa Wielkopolskiego

DĄBIE

12-13 września

PAMIĘCI
RABINA JAKUBA ALTERBACHA
SYNA ABRAHA
ORAZ OKOŁO 1000 ŻYDÓW-
MIESZKAŃCÓW
MIASTA DĄBIA
ZAMORDOWANYCH
PRZEZ NIEMCÓW

„Dąbie - miasto wielu kultur”

seminarium / sesja naukowa

Celem przygotowywanej konferencji - seminarium pod nazwą: *Dąbie - miasto wielu kultur* pozostaje podtrzymanie w świadomości lokalnej społeczności wiedzy o wielokulturowości i różnorodności religijnej miasteczka.

Wydarzenie przygotowane w wyznaczonym miejscu i terminie organizowane jest przez Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury i Bibliotekę Publiczną w Dąbiu, Towarzystwo Przyjaciół Miasta Dąbia, Centrum Wielokulturowości „Dom na Skrzyżowaniu”. Wśród uczestników spotkania znajdą się przedstawiciele władz miasta, powiatu, Kościoły (w tym także mniejszościowy z Dąbia i okolicy), pracownicy muzeów, szkół oraz młodzież szkolna. Zapewne inni zaproszeni goście.

W części seminaryjnej swoje prelekcje wygłosi ośmioro przedstawicieli różnych instytucji, stowarzyszeń i grup religijnych. Prezentowane wystąpienia pozwolą na przypomnienie lokalnej społeczności

o licznych grupach narodowościowych i związkach religijnych zamieszkujących tak niewielką miejscowość oraz zapoznanie się z ich historią i tradycją. Należy bowiem pamiętać, że te społeczności, które wspólnie przyczyniły się do rozwoju gospodarczego i kulturalnego Dąbia i okolicy. Konferencja zakończy się częścią dyskusyjną. Z przygotowanych prelekcji tematycznych sporządzona zostanie publikacja.

Kolejnym etapem, w którym wezmą udział uczestnicy spotkania będzie zwiedzanie w ramach tzw. „ścieżki edukacyjnej” miejsc związanych z historią Żydów, ewangelików, baptystów (d. synagoga, d. kościół ewangelicki, d. dom modlitwy baptystów oraz inne obiekty związane z historią różnych grup etnicznych i religijnych w Dąbiu).

Spotkanie zakończy wspólna modlitwa ekumeniczna w kościele rzymsko-katolickim lub na terenie lapidarium w centrum miasta. Odbędzie się ona wg uzgodnień pomiędzy duchownymi - uczestnikami konferencji.

ORGANIZATOR:

→ Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury i Biblioteka Publiczna w Dąbiu

☎ 632710147 @ mgok.dabie@wp.pl ▶ <http://www.mgokibp.gminadabie.pl>

PARTNER:

→ Towarzystwo Przyjaciół Miasta Dąbia

→ Centrum Wielokulturowości „Dom na Skrzyżowaniu”

Miejski
Dom Kultury
w Dąbiu

DOM NA
SKRZYŻOWANIU

12 września

Moja Droga – Rezerwat Archeologiczny Gród w Grzybowie

wykład / prelekcja, projekcja
/ prezentacja, wystawa,
rzemiosło / kulinaria

Rezerwat Archeologiczny Gród w Grzybowie zlokalizowany jest w miejscowości Grzybowo niedaleko Wrześni. Rozpoznawalne w terenie grodzisko obejmuje powierzchnię 4,7 hektara. Otoczone jest wałem, którego pozostałości obecnie sięgają do 9 metrów wysokości.

Rezerwat Archeologiczny Gród w Grzybowie od 2010 roku realizuje systematyczną edukację historyczną. W oparciu o wczesnośredniowieczny gród (z X-XI w.) – obiekt związany z początkami Polski, z dynastią Piastów – możliwe jest prezentowanie przeszłości, zwłaszcza tej związanej

z początkami polskiej państwowości. A więc z początkiem naszej wspólnej drogi do teraźniejszości. Okres funkcjonowania grodu był stosunkowo krótki – około 5 pokoleń, a przez następnych niemal 40 pokoleń został wymazany z naszej pamięci. Dopiero pod koniec XX w. przywrócił go zbiorowej świadomości Olgierd Brzeski, który inicjując badania nad tym miejscem sprawił, że zainteresowało się nim grono naukowców, w ślad za nimi także miłośnicy historii oraz turyści. Od 2010 roku na grodzie stanął pawilon muzealny, dzięki czemu można realizować nie tylko badania i programochrony ale też prowadzić edukację historyczną. Jak widać, gród rozpoczynał swoje życie na nowo kilkakrotnie. Mamy nadzieję, że tym razem na stałe znajdzie się w kręgu zainteresowania naukowego i turystycznego, stając się żywą pamiątką i świadectwem tworzenia się państwa Piastów będącego zaczątkiem dzisiejszej Polski.

W ramach tegorocznych EDD planujemy prezentację życia społeczności z czasów Piastów. W grodowej zagrodzie edukacyjnej grupa rekonstruktorska podejmie próbę odtworzenia życia codziennego, zajęć i rzemiosła wczesnośredniowiecznego.

11:00 Wernisaż wystawy plakatów stanie się wydarzeniem dokumentującym dotychczasowe aktywności (edukacyjne, naukowe, wystawiennicze), jakie miały miejsce na grodzie w oparciu o pawilon muzealny.

W trakcie wydarzenia będzie można zapoznać się z aktualnymi wynikami badań prowadzonych na grodzie – oprowadzanie

po grodzie z przewodnikiem o godz. 10.00 i 14.00.

9.30-16.30 Grzybowska Akademia Małego Archeologa.

Wszystkich turystów zapraszamy z koszami piknikowymi, zachęcamy do wypoczynku i zabawy z historią. Wstęp wolny.

ORGANIZATOR:

→ Rezerwat Archeologiczny Gród w Grzybowie Oddział Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy

☎ 507513798 @ grzybowo@lednica.pl ▶ <http://www.lednicamuzeum.pl/>

11 września

Koncert performatywny „Ciało – krew, pot i łzy”

koncert

Wysiłek fizyczny, walka ze słabością ciała – krew, pot i łzy – MOJA DROGA i osiągnięcie celu, towarzyszący temu ruch i dźwięk oraz fizyczność ludzkiej natury.

Koncert performatywny „Ciało – krew, pot i łzy” jest rozwinięciem instalacji wizualno-dźwiękowej o tym samym tytule. Muzyka stała się kolejnym krokiem w moich artystycznych działaniach. DROGA rozpoczęła się od fascynacji malarstwem, które na samym początku było osią twórczości. Potem zafascynowała mnie grafika

projektowa/użytkowa, następnie sztuka oparta na obrazie ruchomym, aż w końcu wszystko dopełnił dźwięk. Moja podróż przez te wszystkie dziedziny sztuki opiera się o ten sam mechanizm. Nakładanie kolejnych warstw, kolorów, fotografii, typografii, obrazów i dźwięków to MOJA DROGA do efektu finalnego. Wiele kolejnych prób, by dotrzeć do celu. Mnogość różnych DRÓG do osiągnięcia efektu.

Tomasz Wolff

ORGANIZATOR:

→ Ośrodek Kultury Plastycznej Wieża Ciśnień im. Bogdana Jareckiego w Kaliszu
t 62 766 43 40 @ galeria@wiedzacisnien.kalisz.pl ▶ <http://www.wiedzacisnien.kalisz.pl/>

12-20 września

„Aleja Dam i Dyktatorów” – seria internetowych programów

projekcja / prezentacja

W ramach 28. Europejskich Dni Dziedzictwa Miejska Biblioteka Publiczna im. Adama Asnyka w Kaliszu przygotowała serię internetowych programów składającą się z dziewięciu odcinków poświęconych historii i architekturze, a także ludziom związanym z aleją Wolności uznawaną za najbardziej reprezentacyjną ulicę Kalisza.

Wytyczona w 1800 r. aleja Wolności nazywana bywa, nie bez przyczyny, „cesarsową”

kaliskich ulic. Zwieńczona wejściem do urokliwego parku od zawsze stanowiła ulubione miejsce spacerów kaliszan i centrum życia kulturalnego miasta. To przy niej mieści się gmach teatru, a swego czasu także pierwsze kino „Oaza”. Patronowały jej damy – księżniczka Luiza, cesarzowa Józefina oraz Aleksandra Piłsudska, a także władcy i dyktatorzy: król Fryderyk Wilhelm III, Herman Göring i Józef Stalin. Od 1958 r. jest aleją Wolności.

ORGANIZATOR:

→ Miejska Biblioteka Publiczna im. Adama Asnyka w Kaliszu
t (62) 757-38-70 @ g.handke@mbp.kalisz.pl ▶ <http://www.mbp.kalisz.pl>

17 września

Śladami Solidarności w Kaliszu – „Moja droga do wolności”

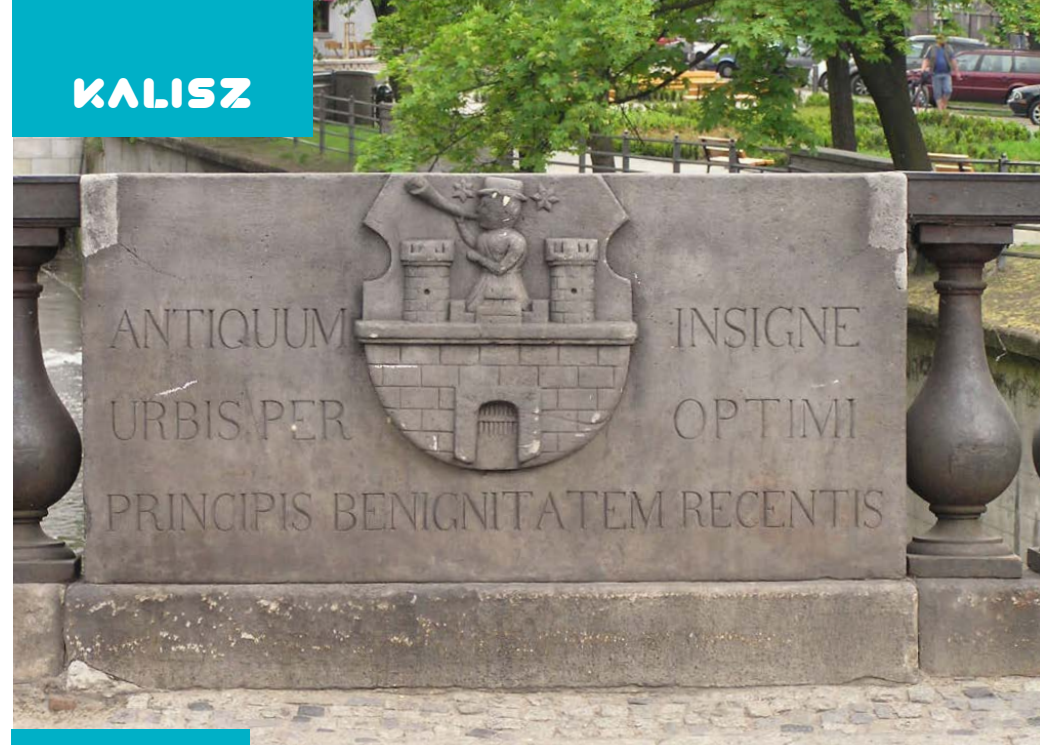
gra miejska

Elementem uzupełniającym grę będzie wykład popularnonaukowy dr. Marka Kozłowskiego dotyczący kaliskiej Solidarności (jej działaczy) i jej wkładu w drodze do wolności.

Miejsce: III LO im. M. Kopernika w Kaliszu, ul. Kościuszki 10

ORGANIZATOR:

→ III LO im. M. Kopernika w Kaliszu
ul. Kościuszki 10, 62-800 Kalisz,
@ sekretariat@kopernik.kalisz.pl

19 września

Polacy i Żydzi – wspólna droga do niepodległości

inne

Tegoroczne hasło *Moja Droga* skłania do poznania losów i dróg życia postaci historycznych związanych z Kaliszem. Na tej tematyce skupimy się podczas rajdu.

9.00 – 12.45 Kaliski Oddział PTTK im. Stanisława Graewego zaprasza na XV Rajd „Śladami Przodków”.

Rajd ma na celu zwrócenie uwagi na procesy jednoczenia i odbudowy odrodzonej

Rzeczypospolitej, ukazywanie zachodzących zmian w przestrzeni miejskiej (architektura funkcjonalna, modernizacja, współgranie z historią i tradycją), wzmacnianie więzi ze swoją „Małą Ojczyzną”, rozwijanie zainteresowania historią i dziejami miasta, popularyzację różnych form turystyki oraz promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia.

[Szczegóły na stronie Oddziału](#)

ORGANIZATOR:

→ Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze
→ Kaliski Oddział im. Stanisława Graewego
→ Urząd Miejski w Kaliszu

☎ 509 360 171 @ pttk.kalisz@poczta.fm ▶ <http://www.pttk.kalisz.pl>

KALISZ

FUNDACJA ZNOWU RAZEM

20 września

Polacy i Żydzi – wspólna droga do niepodległości

projekcja / prezentacja

**Spotkanie poświęcone wspólnej historii
walki o niepodległość Polaków i obywateli
polskich wyznania mojżeszowego.**

o niepodległość naszej ojczyzny. Ta wspólna
droga do niepodległości jest pełna ciekawych i
zaskakujących wydarzeń i nietuzinkowych osób.

Pragniemy opowiedzieć mało znane
historie polskich Żydów walczących

Zapraszamy

ORGANIZATOR:

→ Fundacja Znowu Razem

t 607 061 891 @ zbyszek.judas@fundacjaznowurazem.com

FUNDACJA
ZNOWU
RAZEM

KŁODAWA

12 września

Szlakiem kolei wąskotorowej i dworów ziemiańskich okolic Kłodawy

gra miejska / terenowa /
questing

**Krośniewicka Kolej Wąskotorowa była
jednym z elementów sieci Kujawskich
Kolei Wąskotorowych. Powstała głównie
z myślą o obsłudze cukrowni, do których
transportowano buraki cukrowe. W okre-
sie międzywojennym w majątkach ziem-
skich w okolicach Kłodawy zajmowano
się m.in. uprawą tej rośliny. W czasie I woj-
ny kolejka docierała aż do Krzewaty.**

9.40 Straszków

→ zbiórka uczestników rajdu przed dwo-
rem w Straszkwie i wyjaśnienie zasad gry
terenowej
→ poznanie historii dworu

10.00-11.00 Straszków KHBC

→ wykład *Historia i perspektywy hodowli
buraka cukrowego w Polsce* (mgr inż. R.
Krysiński i dr inż. Adam Sitarski, sala konfe-
rencyjna Kutnowskiej Hodowli Buraka Cu-
krowego w Straszkwie)

→ zwiedzanie izby pamięci (KHBC
w Straszkwie)

11.00-13.00 Straszków – Krzewata →

Pomarzany
→ poznanie historii dworów i zwiedzanie
parków dworskich

13.00-14.00 Wólka Czepowa

→ *Kolejka wąskotorowa i jej rola w rozwo-
ju hodowli buraka cukrowego w mająt-
kach ziemiańskich w okolicach Kłodawy*
(prezentacja przygotowana przy współpra-
cy z Towarzystwem Kolei Wąskotorowych
w Krośniewicach)
→ słodki poczęstunek
→ zwiedzanie dawnego dworu i parku
dworskiego
→ zakończenie i podsumowanie gry
terenowej.

ORGANIZATOR:

→ Kłodawskie Dwory

t 693612593 @ stowarzyszeniewolka@gmail.com

12 września

Finał projektu „Malczewski w Lesznie. Muzeum i sztuka w mieście”

projekcja / prezentacja,
warsztaty, konkurs

Od końca maja br. uczniowie leszczyńskich szkół mieli okazję brać udział w działaniach edukacyjnych, mających na celu popularyzację sztuki, jako narzędzia umacniającego tożsamość narodową. Rozpowszechniony w szkołach konkurs *Niepodległa sztuka* miał wytypować uczestników warsztatów mających na celu stworzenie muralu w dogodnej dla młodzieży przestrzeni.

Spotkanie, które odbędzie się 12 września w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa, jest podsumowaniem drogi, jaką młodzi ludzie przeszli od przygody z twórczością malarzy Młodej Polski, poprzez samodzielną kreację idei niepodległej

sztuki, aż do stworzenia na podstawie zdobytej wiedzy miejskiego muralu. Uroczyste „odsłonięcie” działań młodych talentów i artystów będzie okazją do radosnego spotkania, podziękowania uczestnikom – rozdania notesów i ekotoreb z motywami promującymi zadanie, a także symbolicznego przekazania przestrzeni dla spotkań uczniów, organizowania działań związanych z ich pasjami.

Projekt współfinansowany przez Muzeum Historii Polski w Warszawie (w ramach programu Patriotyzm Jutra) oraz Miasto Leszno. Organizatorem jest Towarzystwo Przyjaciół Muzeum Okręgowego w Lesznie przy współorganizacji Muzeum Okręgowego w Lesznie.

ORGANIZATOR:

- Towarzystwo Przyjaciół Muzeum Okręgowego w Lesznie
- Muzeum Okręgowe w Lesznie
- ☎ 65 529 61 40 @ promocja@muzeum.leszno.pl
- http://www.muzeum.leszno.pl/strona_PL/

TOWARZYSTWO
PRZYJACIÓŁ
MUZEUM
OKRĘGOWEGO
W LESZNIE

13-18 września

Konkurs „Wirtualny Tropiciel Historii”

konkurs

Konkurs dla szkół sprawdzający wiedzę o zbiorach Muzeum Okręgowego w Lesznie.

Celem konkursu jest popularyzacja najcenniejszych eksponatów Muzeum Okręgowego w Lesznie oraz pogłębianie wiedzy o dziedzictwie kulturowym regionu południowo-zachodniej Wielkopolski. Konkurs przeznaczony jest dla uczniów klas IV-VIII szkół podstawowych. Uczestnicy wcielają się w rolę tropicieli poszukujących informacji o wirtualnych eksponatach z kolekcji „70 eksponatów na 70 lat Muzeum”, dostępnej

na stronie internetowej muzeum. Każdego uczestnika obowiązuje udzielenie odpowiedzi na pytania zawarte w quizie w czasie nie dłuższym niż 60 min. Inauguracja konkursu odbędzie się 13 września 2020.

Wydarzenie realizowane w ramach projektu „Edukacja historyczna i kulturalna z Muzeum Okręgowym w Lesznie”. Projekt współfinansowany został przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego – Urząd Marszałkowski i Miasto Leszno. Organizatorem konkursu jest Towarzystwo Przyjaciół Muzeum Okręgowego w Lesznie przy współpracy z Muzeum Okręgowym w Lesznie.

ORGANIZATOR:

- Towarzystwo Przyjaciół Muzeum Okręgowego w Lesznie
- Muzeum Okręgowe w Lesznie
- ☎ 65 529 61 40 @ promocja@muzeum.leszno.pl
- http://www.muzeum.leszno.pl/strona_PL/

TOWARZYSTWO
PRZYJACIÓŁ
MUZEUM
OKRĘGOWEGO
W LESZNIE

19 września

Finał warsztatów opowieści „Alchemia słowa”, gawęda pt. „W poszukiwaniu drogi do świata baśni”

gawęda / opowieść,
spotkanie (z twórcą,
podróżnikiem, regionalistą),
warsztaty

W dniach 16-19.09.20 odbędą się warsztaty edukacyjno-animacyjne pt. **Alchemia słowa**. Adeptci sztuki opowiadania zostaną wprowadzeni w świat opowieści, nauczą się jak konstruować historie, poznają różne formy opowiadania, dowiedzą się, jak umiejętnie wykorzystać gest, ruch czy dźwięk w celu skoncentrowania uwagi słuchacza.

Będą pracować nad strukturą, treścią i przekazem historii oraz nad przestrzenią, w której toczy się narracja. Inspiracją do snucia opowieści staną się zbiory malarstwa Muzeum Okręgowego w Lesznie, a szczególnie obraz Jana Czesława Moniuszki (1853-1908), „Alchemik” z 1888 roku. Tytuł warsztatów zaczerpnięty został z książki Jana Parandowskiego (1895-1978) „Alchemia słowa”, odkrywającej tajemnice twórczości pisarza od antyku po wiek dwudziesty. Uczestnicy

projektu poznają tradycję nauki sztuki oratorskiej, stanowiącej dawniej podstawę dobrego wychowania młodego człowieka. Podczas finału warsztatów podsumowana zostanie praca uczestników, raz jeszcze nakreślone zostaną główne przesłania, a w ramach gawędy „W poszukiwaniu drogi do świata baśni” będzie można podzielić się własnymi spostrzeżeniami z odbytego, twórczego spotkania.

Spotkanie i warsztaty opowieści poprowadzi Michał Malinowski – dyrektor i twórca Muzeum Bajek, Baśni i Opowieści (mubao.pl), pedagog, pisarz, poszukiwacz inspiracji i autor nowatorskich metod opowiadania. Wydarzenie odbędzie się w ramach projektu „Muzeum Jutra. Nasze Muzeum”, dofinansowanego ze środków Muzeum Historii Polski w Warszawie w ramach Programu „Patriotyzm Jutra”

ORGANIZATOR:

→ Muzeum Okręgowe w Lesznie

☎ 65 529 61 40 @ promocja@muzeum.leszno.pl

➤ http://www.muzeum.leszno.pl/strona_PL/

M MUZEUM
OKRĘGOWE
w Lesznie

20 września

Oprowadzanie kuratorskie po wystawie „Z głowy prababci - czepki, kopki, klapice...”

wykład / prelekcja,
publikacja, gawęda /
opowieść, wystawa

Oprowadzanie kuratorskie po wystawie prezentującej elementy ubioru kultury ludowej.

Wystawa *Z głowy prababci - czepki, kopki, klapice...* prezentuje kobiece tiulowe nakrycia głowy, charakterystyczne dla wielkopolskiej wsi XIX i I połowy XX w. Kunsztowne przykłady ludowego rękodzieła tworzone przez dawne czepcorzki czy kopczorki, noszone przez kobiety zwykle w sytuacjach świątecznych, obrzędowych, wprowadzają w świat tradycyjnej kultury i estetyki, a także zapomnianych

zwyczajów. Podczas spotkania poprowadzi uczestników w świat ludowej tradycji i minionej mody, Ewa Tomaszewska – etnografka, kuratorka wystawy. Ta wędrówka w obszarze kulturowej tożsamości ma służyć refleksji nad wyrażaniem własnej indywidualności we wspólnocie. Wystawie towarzyszyć będzie katalog kolekcji, którego wydanie dofinansowane jest w ramach programu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Wspieranie działań muzealnych”. Podczas wydarzenia odbędzie się promocja nagrań lektorskich fragmentów tego właśnie katalogu.

ORGANIZATOR:

→ Muzeum Okręgowe w Lesznie

☎ 65 529 61 40 @ promocja@muzeum.leszno.pl

➤ http://www.muzeum.leszno.pl/strona_PL/

M MUZEUM
OKRĘGOWE
w Lesznie

12-20 września

Moja droga do polskości na Krajnie

wycieczka / spacer

Mimo zawirowań historycznych to na Krajnie rozpoczęto tworzenie szkół polskich po I wojnie, którego głównym inicjodawcą był ks. Bolesław Domański. Poprzez organizację spacerów wirtualnych chcemy przybliżyć dziedzictwo kulturowe szkół polskich i osób z nimi związanych. Spacerzy będą wzbogacone o materiały i fakty historyczne oraz ciekawostki i relacje świadków.

Moja droga do polskości na Krajnie – Krajna, czyli region leżący na pograniczu państw, a teraz województw, od lat była kotłem kulturowości i wpływów z różnych regionów Europy.

Celem projektu jest przede wszystkim upublicznienie i przekazanie informacji na temat polskich szkół działających pod

patronatem Związku Polaków w Niemczech (ZPwN). Głównym regionem działania polskich szkół pod patronatem ZPwN jest region Krajny, obszar nasyceny walkami o polskość, których przedstawicielem jest ks. Bolesław Domański.

Spacerzy wirtualne to kompendium wiedzy o szkołach polskich działających na Krajnie pod patronatem Związku Polaków w Niemczech. Opracowane materiały zostaną zaprezentowane w przystępny sposób i będą udostępnione dla każdego bezpłatnie.

Chcemy promować wartości związane z walką o polskość, które zyskały status priorytetowy w czasach międzywojennych. Wtedy też powstały polskie szkoły pod patronatem Związku Polaków w Niemczech, którym przewodził ks. Bolesław Domański. Chcemy, aby właśnie dzięki tej walce i tym poczynaniom nasze dzieci i młodzież zobaczyły, jak trudne były to czasy i jak ważną rolę odegrał nasz region w utworzeniu polskich szkół.

Spacer wirtualny poprowadzony będzie w ciekawy i przyjazny sposób, poprzez dołączenie ciekawych materiałów, faktów historycznych oraz relacji świadków.

Każda osoba mająca trudności np. z poruszaniem się będzie mogła za pomocą komputera i Internetu zobaczyć jak wyglądały i jak obecnie wyglądają szkoły polskie na Krajnie. Nasz projekt nie wyznacza żadnych granic związanych

z pochodzeniem, przynależnością czy też niepełnosprawnościami osób.

Odbiorcami zadania staną się wszyscy użytkownicy serwisu (niezależnie od wieku, płci, wyznania itp.). Grupą docelową będą mieszkańcy regionu Krajny oraz osoby zainteresowane uzyskaniem informacji dotyczących polskich szkół na Krajnie.

W okresie zaborów i pierwszych lat odzyskania niepodległości przez Polskę, Krajna była ośrodkiem walki o prawa mniejszości polskiej w Niemczech. Kierował nim ks. dr Bolesław Domański z Zakrzewa, prezes Związku Polaków w Niemczech. Siedziba V dzielnicy Związku znajdowała się w Złotowie. Znakiem walki było Rodło, obecnie jeden z używanych herbów Krajny. Ważnym miejscem spotkań Polaków stał się zbudowany w 1935 r. Dom Polski w Zakrzewie (była tam również szkoła Polska). Ksiądz Patron wspomagał polską prasę – „Polak w Niemczech”, „Młody Polak w Niemczech”, „Mały Polak w Niemczech”, „Głos Pogranicza i Kaszub”. 6 marca 1938 r. w Theater des Volkes w Berlinie podczas I Kongresu Polaków w Niemczech uchwalono Pięć prawd Polaka, które stanowiły ideową podstawę działalności Związku Polaków w Niemczech.

ORGANIZATOR:

→ Stowarzyszenie Miłośników Krajny „Tribus”

Osowo, 77-420 Lipka

t 604294856 @ krajniaczka@gmail.com ▶ <https://krajniacy.pl/>

12-13 września

Droga do krajeńskiego ula

Spotkanie w pasiece i warsztaty pszczelarskie wraz z wydaniem książki *Opowieści bartnego dziadka*.

Droga do krajeńskiego ula – taki tytuł nosi spotkanie w pasiece i warsztaty pszczelarskie prowadzone przez specjalistę w dziedzinie pszczelarstwa, pisarza, gawędziarza i artystę znanego w całym regionie. Kim jest pszczelarz, z czego robi się miód, jak wygląda jego produkcja? Na te i inne pytania będziemy szukać odpowiedzi na warsztatach pszczelarskich, gdzie uczestnicy dowiedzą się m.in. jak wygląda życie pszczoły, oraz stworzą wyroby z wosku pszczelego. Będą to zajęcia przedstawione w bardzo atrakcyjny sposób

publikacja, spotkanie
(z twórcą, podróżnikiem,
regionalistą), rzemiosło /
kulinaria, warsztaty, zajęcia
edukacyjne

dla każdej grupy wiekowej; warsztaty przeznaczone dla całych rodzin jako pogłębienie więzi rodzinnych i tradycji. W ramach zajęć przewidujemy degustację miódów. Wstęp bezpłatny.

Odbiorcami projektu będą mieszkańcy regionu Krajny, a w szczególności rodziny z dziećmi zainteresowane tematem pszczelarstwa.

Jako zwieńczenie projektu przewidziana jest publikacja książki dla dzieci: *opowieści bartnego dziadka*. Publikacja opatrzona będzie pięknymi ilustracjami lokalnej artystki. Książki zostaną bezpłatnie подарowane wszystkim uczestnikom warsztatów.

ORGANIZATOR:

→ Stowarzyszenie Miłośników Krajny „Tribus”

☎ 604294856 @ krajniaczka@gmail.com

20 września

Rajd pieszo-rowerowy „Opłotkami Moszczanki”

gra miejska / terenowa /
questing

Z okazji 100-lecia Moszczanki zapraszamy do udziału w rajdzie, podczas którego będzie można wziąć udział w queście pieszym bądź rowerowym lub pokonać trasę specjalną *opłotkami Moszczanki*.

Po raz czwarty turyści z gminy Raszków oraz powiatu ostrowskiego będą mogli wziąć udział w imprezie turystycznej, której celem jest poznanie w aktywny sposób obiektów

dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego Skrzebowej i Moszczanki, z ruinami zabytkowej kaplicy loretańskiej na czele. Oprócz znanych już questów można będzie wziąć udział w specjalnej trasie rowerowej prowadzącej opłotkami Moszczanki – miejscowości, która w tym roku świętuje 100-lecie istnienia. Na wszystkich uczestników imprezy czekać będzie także posiłek turystyczny oraz gry i zabawy z nagrodami.

ORGANIZATOR:

→ Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Wsi Moszczanka i Skrzebowa

☎ 517201106 @ karolmarszal@wp.pl ▶ <http://www.moszczanka.osw.pl>

PARTNER:

→ Koło Gospodyń Wiejskich Moszczanka – Skrzebowa

17 sierpnia-20 września

Konkurs filmowy „poznańMOVIE”

konkurs

Czy Wasza najbliższa okolica mogłaby być atrakcją turystyczną Poznania? Co mogłoby przyciągnąć do niej turystów? W ramach tegorocznych Europejskich Dni Dziedzictwa zapraszamy do udziału w konkursie filmowym!

Znajdźcie w swojej najbliższej okolicy w Poznaniu (w promieniu do około 0,5 km od Waszego miejsca zamieszkania) jakieś wyjątkowe miejsce i zaprezentujcie je w formie 1-minutowego filmu jako atrakcję turystyczną. Wybrane przez Was miejsce może być ciekawe np. ze względu na wartość sentymentalną, wizualną, historyczną, przyrodniczą itp.

Może pobliska ławka skrywa rodzinną historię? Może nad okolicznym fragmencem rzeki żyją niezwykle zwierzęta? Może są niedaleko Was miejsca, które skrywają legendy lub tajemnicze opowieści

powtarzane szeptem na podwórkach, miejsca ważne dla całych dzielnic, malownicze rośliny, zielone oazy spokoju? Co warto zobaczyć w Waszej okolicy?

Na twórców i twórczynie najlepszych filmów czekają nagrody!

(sprzęt, zestawy książek, oprowadzania tematyczne po ekspozycji Bramy Poznania, vouchery do kawiarenki Widoki Cafe) Szczegółowe informacje oraz regulamin konkursu: www.bramapoznania.pl

CTK TRAKT jest miejską instytucją kultury i operatorem produktów turystycznych: Bramy Poznania, Traktu Królewsko-Cesarskiego, Fest Fyrtla. Jesteśmy instytucją prospołeczną, aktywną w obszarach kultury i turystyki. Inspirujemy rozwój społeczny i indywidualny, czerpiąc z dziedzictwa Poznania.

ORGANIZATOR:

→ Centrum Turystyki Kulturowej TRAKT / Brama Poznania

ul. Gdańska 2, 61-123 Poznań

☎ 61 647 7625 @ edukacja@trakt.poznan.pl ▶ <https://bramapoznania.pl/>

12 września

EDD – Droga

gra miejska / terenowa / questing

12 września | sobota

EDD – Droga do letniska – Puszczykowo ukryte i nieznanne

12.30 Spotkanie na dworcu PKP w Puszczykowie na peronie w kierunku Wrocławia. Spacer prowadzi Robert Kiszkurko.

13 września | niedziela

EDD – Droga Dębińska

11.00 Spotkanie przed wejściem do AWF u zbiegu ul. Królowej Jadwigi i Drogi Dębińskiej. Spacer prowadzi Ewa Tomaszewska.

19 września | sobota

EDD – Droga do kariery Anny Jantar

11.00 Spotkanie przed Palmiarnią w Parku Wilsona. Spacer prowadzi Grażyna Arasimowicz i Huber Kubica.

ORGANIZATOR:

→ Koło Przewodników PTTK im. Marcellego Mottego

pl. Kolegiacki 16, 61-123 Poznań

☎ 061 853 03 97 ▶ www.przewodnicy-pttk.org

20 września | niedziela

EDD – Droga Poznania od początków grodu do współczesności

11.00 Spotkanie przy kościele N.M.P. na Ostrowie Tumskim. Spacer prowadzą Małgorzata Stankowska i Krzysztof Wawrzyniak.

Wszystkie przechadzki i wycieczki odbywają się z zachowaniem reżimu sanitarnego – uczestnicy w maseczkach lub przyłbicach, przewodnicy z zestawami głośnomówiącymi.

SKRZEBOWA

12 września

Koncert przy ruinach kaplicy loretańskiej

koncert

Raz do roku przy zabytkowych ruinach domku loretańskiego w Skrzebowej odbywa się wyjątkowy koncert. Tym razem koncert jest jednym z wydarzeń Europejskich Dni Dziedzictwa.

W wyjątkowej scenerii podświetlonych specjalnie z tej okazji ruin kaplicy wystąpi Zespół Muzyki Sakralnej LUMEN z Poznania, który wykona koncert pieśni przygotowanych z okazji 100-lecia powstania jednej z naszych miejscowości: Moszczanka. Koncert przypomni słuchaczom, ile ofiar

i cierpień kosztowało Naród Polski odzyskanie i obrona niepodległości, dlatego wszystkie pokolenia są zobowiązane podejmować wielki trud, aby tę bezcenną wartość obronić. Pieśni przeplatane będą cytatami z wypowiedzi Jana Pawła II w 100-lecie urodzin Papieża. Twórczość zespołu LUMEN to muzyka łącząca w sobie wiele stylów, melodie wpadające w ucho jak popowe przeboje i gitara basowa wybijająca chwila jazzowo-funkowe rytmy. Wszystko razem to mieszanka przyjemna dla ucha, z dawką liryzmu sprzyjającą modlitewnemu skupieniu.

ORGANIZATOR:

→ Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Wsi Moszczanka i Skrzebowa

☎ 517201106 @ karolmarszal@wp.pl ▶ <http://www.moszczanka.osw.pl>

ŚMIGIEL

13 września

Jubileusz 120 lat ŚKW

festyn / biesiada, warsztaty,
zabawa dla dzieci

Jadąc do Wielkopolski, a dokładnie do miasteczka Śmigiel należy pamiętać, że bardzo oryginalnym i wartym zobaczenia zabytkiem Ziemi Śmigielskiej jest ponad 119 letnia kolej wąskotorowa. Skrywa ona w sobie bogatą historię. Trzeba tutaj wspomnieć, że jest to jedyny zabytek tego typu w Powiecie Kościańskim. W tym roku będziemy obchodzić 120 lat ŚKW.

Wydarzenie to organizowane jest w formie pikniku integracyjnego. Atrakcje, na które zaprasza nasza Szacowna Jubilatka to przede wszystkim tradycyjne przejazdy zabytkową koleją wąskotorową na trasie ze Śmigla do Starego Bojanowa Wąskotorowego, a także ze Śmigla do Nowej Wsi. Dla pasjonatów kolejnictwa będzie to nie lada gratka. Podczas tegorocznego Jubileuszu

odbędzie się loteria fantowa, której dochód zostanie przeznaczony na potrzeby ŚKW. Zostaną zorganizowane Mistrzostwa w powożeniu dreżyną ręczną o puchar Prezesa Zakładu Komunalnego – udział bezpłatny. Będą również darmowe dmuchańce, malowanie twarzy. Podczas trwania imprezy nie zabraknie stoiska gastronomicznego, gdzie będzie można skosztować pysznej zupy, kiełbasy z ogniska, którą każdy upiecze sobie własnoręcznie, pajdę chleba ze smalcem i ogórkiem, czy też domowego ciasta z kawą.

Pragniemy umożliwić spędzenie tego dnia z całymi rodzinami w formie świetnej zabawy z elementami zdrowego i racjonalnego żywienia oraz zdrowego stylu życia, dlatego podczas wydarzenia zostaną podjęte profilaktyczne działania informacyjne w zakresie zdrowego odżywiania. Oprócz tego pracownik służby bhp przeprowadzi krótką lekcję dotyczącą prawidłowego udzielenia pierwszej pomocy. Jak się okazuje, wiele osób nie potrafi pomóc, nie wie jak się zachować podczas niebezpieczeństw zagrażających naszemu życiu. To właśnie dlatego podjęliśmy decyzję o przyspieszonym

kursie pierwszej pomocy w trakcie naszego spotkania. W czasie trwania imprezy swoje stoisko będzie miał również terapeuta z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, który przeprowadzi profilaktyczne działania informacyjne w zakresie uzależnień od alkoholu, papierosów oraz narkotyków przede wszystkim wśród dzieci i młodzieży.

Na zakończenie odbędzie się pokaz sztucznych ogni.

KOORDYNATOR OGÓLNOPOLSKI
→ Narodowy Instytut Dziedzictwa
00-924 Warszawa, ul. Kopernika 36/40
Katarzyna Napieracz @ knapieracz@nid.pl
→ www.edd.nid.pl → www.nid.pl

TEKSTY:

→ MATERIAŁY ORGANIZATORÓW

FOTOGRAFIE:

→ ze zbiorów: organizatorów, Narodowego Instytutu Dziedzictwa

→ na okładce: Jan Czesław Moniuszko „Alchemik”

PROJEKT IDENTYFIKACJI WIZUALNEJ EDD:

→ Zofia Oslislo-Piekarska, Waldemar Węgrzyn / Printscreen

SKŁAD I ŁAMANIE:

→ Ewa Chrapan

© wszelkie prawa zastrzeżone
Narodowy Instytut Dziedzictwa

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
w ramach Programu Wieloletniego NIEPODLEGŁA na lata 2017-2022

Organizatorzy zastrzegają sobie prawo do zmian w programie!

ISBN 978-83-66160-55-2

ORGANIZATOR:

→ Burmistrz Śmigla

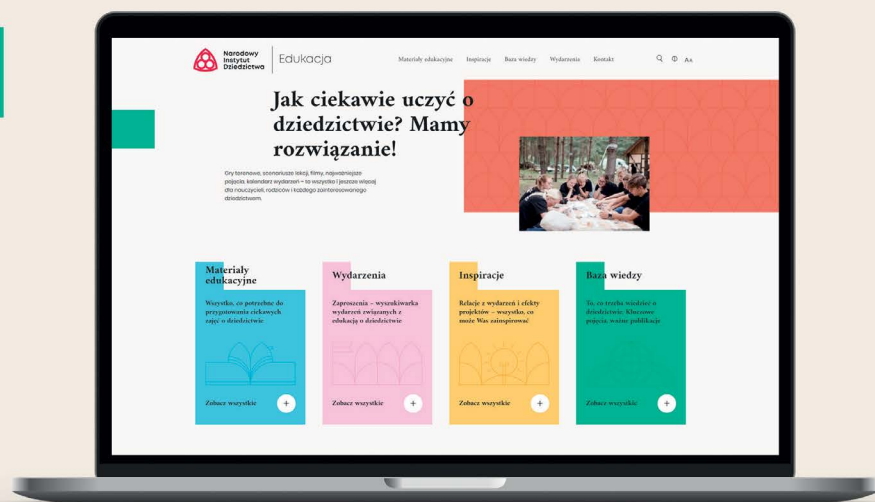
→ Zakład Komunalny w Śmiglu Sp. z o.o.

t 668026318 @ b.labinska@zk-smigiel.pl → <https://www.facebook.com/kolejka.smigiel/>

edu.nid.pl

Co to jest dziedzictwo, jakie mamy rodzaje zabytków, co oznacza niematerialne dziedzictwo kulturowe – takie pytania zadają Wam dzieci, uczniowie, podopieczni? Spieszymy z pomocą! Narodowy Instytut Dziedzictwa uruchomił portal EDU.NID.PL, który odpowie na każde tego typu pytanie, pomoże w edukacji, zachęci do zgłębiania wiedzy i wreszcie zaszczepi w każdym chęć poznawania historii i kultury własnego regionu i Polski.

Narodowy
Instytut
Dziedzictwa

Edukacja

